

BÁDEJ SI

zpravodaj Skautského archivu

1. číslo

1/2018

Vážení přátelé, bratři a sestry, dárci a příznivci Skautského archivu,

dostává se k vám první číslo zpravodaje, kterým bychom vás rádi jednou za čtvrt roku informovali o novinkách v oblasti uchování paměti skautingu a poznání jeho minulosti. Zároveň je pro nás možností poděkovat všem, kteří nám pomáháte, ať svou dobrovolnou prací nebo přírůstkem do našich sbírek.

Děkujeme a přejeme dobrý rok 2018, který je velkou příležitostí připomenout osudové okamžiky státní i skautské historie plné silných okamžiků.

Roman Šantora – Bobo, vedoucí archivu

O SKAUTSKÉM ARCHIVU

Ústřední archiv Junáka se nachází na Praze 8, v ulici Čimická 780, vstup je společný s prostory České pošty. Archiv spravuje zvláštní organizační jednotka Junáka – Skautský institut. Najdete v něm čtyři celky zachycující v různých formách skautskou paměť od roku 1911 do současnosti.

Archiv shromažďující historické dokumenty, fotografie, filmy, legitimace, kroniky, deníky, plakáty, letáky a podobné dokumenty.

Knihovnu obsahující příručky, stezky, beletrii, časopisy ústřední i oddílové, almanachy, výroční zprávy, memoáry, zpěvníky, divadelní hry apod.

Muzeum se sbírkou třírozměrných předmětů jako jsou kroje, opasky, odznaky, vlajky, busty, obrazy, tábornické vybavení, vyznamenání, nášivky, plakety...

Spisovnu Junáka, do níž od roku 1990 ukládá své dokumenty ústředí Junáka a také jeho zvláštní organizační jednotky.

V prostorách badatelný archivu je umístěna výstavka zajímavých předmětů z našich fondů, knihovna a pracovní místa pro osobní seznámení se s dokumenty. Část sbírek je přístupná i online především v naší e-knihovně, všechny odkazy najdete www.skautskyinstitut.cz/archiv. Zde získáte i kontakty, na kterých je možné si domluvit návštěvu, předání archválií či položit dotaz, po kterém pátráte.

Kromě ukládání a zpřístupnění sbírek pořádá archiv přednášky, publikuje popularizační texty, organizuje výstavy, hry a soutěže. Vyhledává badatele a především studenty historie, kteří mohou zpracovávat zatím skrytá místa historie. Metodicky také řídí provoz tzv. expozitur neboli krajských a okresních archivů.

Za významnou spolupráci při přímé práci v ústředním archivu děkujeme Bobrovi, Dodyšovi, Haně Bouzkové, Kačabě (Bublince), Lucii Urikové, Medvědovi, Pedrovi, Royovi, Řešetlákovi, Staňovi, Stenovi a Věře Janovské!

DŮLEŽITÉ PŘÍRŮSTKY ZA ROK 2017

V roce 2017 nám do ústředního archivu přibylo na **120 nových akvizic**, je to úctyhodné množství, za které všem dárcům nesmírně děkujeme. Ať naše sbírky obohatila jedna nášivka nebo několik krabic materiálů, všechny jsou důležitými doklady pro uchování paměti skautingu. Z důvodu rozsahu zde můžeme zmínit jen některé:

✦ **Rodina Řeháků** nám věnovala historickou pracovní velitele (starosty) Junáka Bohuslava Řeháka, kterou nyní najdete v naší badatelně. Zároveň nám k digitalizaci zapůjčila jeho obří sbírku dokumentů a fotografií, především z bývalé Riegrovy župy, mnoha mezinárodních akcí a každodennosti skautingu první republiky.

✦ **Mukóki** dovezl celoživotní rozsáhlou sbírku odznaků a časopisů skautského sběratele *Václava Šebestíka*.

✦ Po zemřelém exilovém skautovi **Karlu Kulkalovi** nám od jeho manželky ze Švýcarska doputovala fotoalba, odznaky, osobní dokumenty.

✦ **Paní Kašparová** věnovala velmi vzácné knihy, časopisy, odznaky a další doklady po *Damilu Kozickém*, činovníkovi exilových ukrajinských skautů působících za první republiky v Praze.

✦ Díky ochotě **paní Dufkové** jsme získali velké množství třírozměrných materiálů po *Vlastě Mackové*, včetně unikátních dárků od zahraničních skautek a cenných vyznamenání.

✦ **Logan** nás neúnavně zásobuje novými a novými knihami, časopisy, nášivkami, a také fotografiemi, razítky a grafikou své tvorby.

✦ **Miloš Zapletal** mimo jiné věnoval celoživotně zpracovávanou kartotéku her, která sloužila jako podklad k jeho slavným knihám.

✦ **Windy** obětavě přivezl velkou krabici fotografií a negativů od 20. do 90. let minulého století a postupně ji doplňoval dalšími dokumenty ze svých sbírek.

✦ Od **Netopýra**, díky jeho ženě, doputoval rozsáhlý soubor diapositivů především z Rover mootu ve Švédsku v roce 1996.

✦ **Lucie Glancová** přivezla obsáhlý soubor kronik, fotografií a dalších dokladů skautingu v Libochovicích po *Antonínu Glancovi*.

✦ Pro natáčení filmu *Skauti bez lilie* jsme digitalizovali více než 70 skautských amatérských filmů mnoha oddílů republiky, především ze 60.-80. let.

✦ **X'anda** nám mimo jiné věnovala soubor dokladů po svém otci *Jiřím Brunovi*, který v předválečném čase vedl 7. oddíl Praha.

✦ Díky spolupráci s **Klubem skautských sběratelů** a podpoře dárců jsme mohli vydražit originál rodného a úmrtního listu *A. B. Svojsíka*. Děkujeme velmi Mirkovi, Windymu, Tom-Setovi, Tomovi, Ergovi, Sidovi, Radkovi, Goblinovi a Léně.

✦ **Pirátko** doplnila svůj fond o množství nových fotografií, ale i třeba malý model exilového tábora.

✦ **Amphora** poslal fotodokumentaci činnosti IV. Střediska a 33. oddílu skautů ze Zlína z let 1969-1972.

✦ **Jíra Vodenka** se ve prospěch archivu vzdal svého obrazu zakladatele skautingu visícího mu většinu života na stěně pokoje, který po zákazu uzmul nacistům.

✦ **Jarmila Oplatková** předala dva velmi zajímavé archivní soubory po *Pavlu Bittnerovi* a *Květě Reifkové*.

✦ **Paní Tůmová** věnovala rozsáhlý soubor kronik, knih, dokumentů *Růženy Kochmanové* vážící se ke 42. dívčímu oddílu Praha.

✦ **Dále přispěli:** Dodýš, Míra Freidrichová, Grizzli, Jáček, Jistič, Leo Ge, Pluto, Standa Špindler, Marta Štáflová, Jarmila Vlasáková, Věra Janovská, Tuwanakha, VlK, Marta Zelenková a mnozí další.

PROJEKTY SKAUTSKÉHO ARCHIVU

Výstava k výročí Rudolfa Plajnera

Výstava věnovaná životu R. Plajnera pokračuje v lednu. Mnohé k němu najdete na skautskyinstitut.cz/plajner.

Hrdinové války

Úspěšně pokračuje projekt, jenž mapuje osudy skautů a skautek padlých za 2. světové války. Už jsme se přiblížili ke stovce publikovaných příběhů a další desítky jsou rozpracované. Budeme velice rádi za další zapojení. Přispějte k tomu, že osudy hrdinů nebudou zapomenuty! >> hrdinovevalky.cz

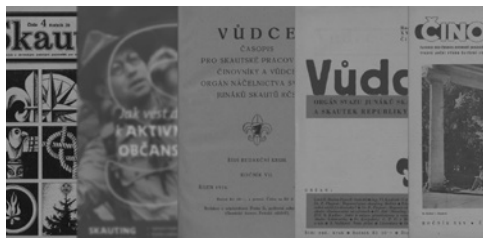
Sto let Tří orlích per

Na 60 skautů a skautek všeho věku se zapojilo do výroční výzvy ke stoletému výročí zkoušky Tří orlí pera a získalo speciální odznak. Více: skautskyinstitut.cz/orlipera.

Časopisy online

Digitalizovali jsme časopisy pro činovníky od roku 1919 do současnosti a postupně je zveřejňujeme. Děkujeme Alešovi Fílovi a Lucii Urichové za skenování, Jaroslavu Řehákovi za zpracování a všem, kdo časopisy zapůjčili. > skautskyinstitut.cz/casopisy-pro-cinovníky

Výstava ke století republiky

Bude v Poštovním muzeu v Praze, bude věnovaná službě skautů při obnově republiky v roce 1918 a půjde o naši největší akci vůdce. Výstava začne 20. 6. a skončí 28. 10. 2018.

Příběhy z exilu

Díky podpoře americké ambasády budeme letos mapovat příběhy skautů spojených svými životními osudy s USA. Ať jako emigranti, či krátkodobě pobývající.

NA ČEM DÁLE SPOLUPRACUJEME

✦ V časopisu Skautský svět máme od tohoto ročníku dvě pravidelné historické rubriky a přispíváme i do dalších časopisů.

✦ Honza Jiráň píše zajímavou diplomovou práci o počátcích junáctví založenou mj. na srovnávacím výzkumu vzniku skautingu v jednotlivých zemích Evropy.

✦ V létě vydala Liga lesní moudrosti monografii Tomáše Studenovského – Tuwanakhi, věnovanou Miloši Seifertovi. Kniha *Rebel s hlavou v oblacích* čerpala i z našeho archivu. Knihu je možné zakoupit na ligalesnimoudrosti.cz/cs/publikace.

✦ Velmi zajímavou diplomovou práci o Ferdinandu Schlögelovi, jednom z prvních skautů, napsala Tereza Sudzinová, najdete ji v naší e-knihovně (skautskyinstitut.cz/e-knihovna).

✦ Jitka Tiki Radkovičová pokračuje v práci na třech knihách o židovském skautingu, jež se neúnavně věnuje již několik let u nás i v Izraeli.

✦ Bratr Killi Jedelský zpracoval historii skautingu v Zábřehu a okolí v letech 1900-1938, která je pod názvem 100 let skautské stráže pod Jeseníky dostupná na mujweb.cz/kili.

JAK MŮŽETE POMOCI

☞ Budeme moc rádi, když se rozhodnete podpořit uchování a připomínání skautské historie a další aktivity Skautského institutu drobným příspěvkem v **Klubu podporovatelů** >> skautskyinstitut.cz/podporte-nas

☞ Jakékoli dokumenty k **Poště českých skautů** s výjimkou samotných známek. Například dopisnice, telegramy, fotografie, legitimace apod.

☞ Pro chystanou výstavu o cestě poděbradských skautů **br. Bláhů** kolem světa sháníme plakáty k jejich následným přednáškám z konce 20. a ze 30. let minulého století.

☞ Hledáme **dobrovolné pomocníky** pro pořádání archiválií v pražském archivu i elektronické pořádání a popisování dokumentů z domova odkudkoli, stačí počítat s internetem. Ideální pro studenty historie či archivnictví, pro zájemce o historii obecně.

☞ Hledáme **vedoucí krajských expozitur** pro Vysočinu, Středočeský, Jihomoravský a Zlínský kraj.

KONTAKT

Ústřední skautský archiv
Čimická 780, 180 00 Praha 8
tel. 777 663 996
archiv@skautskyinstitut.cz
www.skautskyinstitut.cz/archiv
vedoucí: Roman Šantora – Bobo

Děkujeme Klubu skautských sběratelů Junáka za možnost vkládání tohoto zpravodaje do ZIPSS.